

**ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (ΕΑΔΗΣΥ)**

**1ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ**

Συνεδρίασε στις 17 Φεβρουαρίου 2023 με την εξής σύνθεση: Ιωάννης-Κωνσταντίνος Χαλκιάς, Πρόεδρος, Αικατερίνη Ζερβού, Μέλος – Εισηγήτρια και Αθηνά Μπουζιούρη, Μέλος.

-Για να εξετάσει την προδικαστική προσφυγή με ημερομηνία 09.01.2023 και Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 55/11.01.2023 του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...», διακριτικός τίτλος «....», (στο εξής «η προσφεύγουσα») που εδρεύει στη ..., οδός ... αρ. ... και εκπροσωπείται νόμιμα.

-Κατά της ..., (στο εξής «η αναθέτουσα αρχή») νόμιμα εκπροσωπούμενης.

-Και την Παρέμβαση με ημερομηνία 20.01.2023 του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...», που εδρεύει στην ..., οδός ..., αρ. ... (στο εξής «η παρεμβαίνουσα») και εκπροσωπείται νόμιμα.

=====

Με την προδικαστική προσφυγή η προσφεύγουσα ζητά να ακυρωθούν οι αποφάσεις της Οικονομικής Επιτροπής της ... με αριθμούς 2807/2022 και 3019/2022, κατά το μέρος αυτών με το οποίο έγινε δεκτή η προσφορά της εταιρίας «...» και αναδείχθηκε η τελευταία οριστική ανάδοχος του διαγωνισμού.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα  
Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής καταβλήθηκε το νόμιμο παράβολο ποσού 8.064,52 ευρώ, σύμφωνα με τα άρθρα 363 ν. 4412/2016 και 5 πδ 39/2017 και την εκτιμώμενη αξία των Τμημάτων 1 και 2 της σύμβασης, για τα οποία ασκείται η προσφυγή (κωδικός ηλεκτρονικού παραβόλου: ...).

2. Με τη διακήρυξη της αναθέτουσας αρχής, με αριθμό ..., προκηρύχθηκε διεθνής ανοικτός ηλεκτρονικός διαγωνισμός με τίτλο «...» εκτιμώμενης αξίας 1.612.903,23 ευρώ πλέον ΦΠΑ 24%. Ως κριτήριο ανάθεσης ορίστηκε με τη Διακήρυξη αυτό της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς βάσει τιμής και ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών η 15<sup>η</sup>-11-2022. Η Διακήρυξη αναρτήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ στις 07.10.2022 (ΑΔΑΜ: ...) και στο ΕΣΗΔΗΣ, μέσω του οποίου διενεργείται ο διαγωνισμός με συστημικό α/α ....

3. Ο διαγωνισμός, ενόψει του αντικειμένου του, της συνολικής εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, χωρίς ΦΠΑ, της νομικής φύσης και της δραστηριότητας που η Περιφέρεια Αττικής ασκεί ως αναθέτουσα αρχή και του χρόνου εκκίνησης της διαγωνιστικής διαδικασίας εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, υπάγεται στις διατάξεις του ν. 4412/2016 και μάλιστα του Βιβλίου Ι αυτού. Συνακόλουθα, η κρινόμενη διαφορά διέπεται από τις διατάξεις του Βιβλίου IV του νόμου αυτού, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο αρ. 345 παρ. 1 και στο αρ. 379 παρ. 7 αυτού, όπως ισχύουν, η δε ΕΑΔΗΣΥ, ενώπιον της οποίας ασκείται η προσφυγή, είναι αρμόδια για την εξέτασή της.

4. Η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή: α) έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα, καθόσον κατατέθηκε στις 09.01.2023 στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού,

η δε προσβαλλομένη κοινοποιήθηκε στους συμμετέχοντες μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ στις 28.12.2022, β) ασκήθηκε με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του πδ 39/2017 και γ) κοινοποιήθηκε στην ΕΑΔΗΣΥ από την προσφεύγουσα αυθημερόν με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

**5.** Στις 10.01.2023 η αναθέτουσα αρχή προέβη σε κοινοποίηση της υπό εξέταση προσφυγής, προς όλους τους συμμετέχοντες, σύμφωνα με το άρθρο 365 παρ. 1, σημ. α' του ν. 4412/2016 και το άρθρο 9 παρ. 1, σημ. α' του π.δ. 39/2017.

**6.** Με την Πράξη με αρ. 87/2023 του Προέδρου του 1<sup>ου</sup> Κλιμακίου, ορίσθηκε Εισηγήτρια και ημερομηνία συζήτησης, κλήθηκε δε η αναθέτουσα αρχή να υποβάλει τις απόψεις της επί της υπό εξέταση προσφυγής.

**7.** Η αναθέτουσα αρχή απέστειλε εμπρόθεσμα στις 23.01.2023 διά μέσου του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού προς όλους τους συμμετέχοντες τις απόψεις της με αριθμό πρωτοκ. 87016/23.01.2023, με τις οποίες ζητά την απόρριψη της προδικαστικής προσφυγής.

**8.** Η παρεμβαίνουσα κατέθεσε παραδεκτά στις 20.01.2023 την Παρέμβασή της με όμοια ημερομηνία προς αντίκρουση των ισχυρισμών της προσφεύγουσας ζητώντας τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης απόφασης. Η παραπάνω Παρέμβαση κοινοποιήθηκε προς όλους τους ενδιαφερόμενους στις 24.01.2023.

**9.** Η προσφεύγουσα κατέθεσε παραδεκτά στις 30.01.2023 Υπόμνημα προς αντίκρουση των απόψεων της αναθέτουσας αρχής και των ισχυρισμών της παρεμβαίνουσας.

**10.** Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 360 του ν. 4412/2016 και την παρ. 1 του άρθρου 3 του πδ 39/2017 προβλέπεται ότι: «Κάθε ενδιαφερόμενος ο

*οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση του νόμου αυτού και έχει ή είχε υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της εσωτερικής νομοθεσίας, υποχρεούται, πριν από την υποβολή των προβλεπόμενων στον Τίτλο 3 ένδικων βοηθημάτων, να ασκήσει προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ κατά της σχετικής πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής».*

11. Η διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού (Ε.Α. ΣτΕ 352/2016) και ως κανονιστική πράξη, δεσμεύει με τους όρους της, τόσο τους τρίτους προς τους οποίους απευθύνεται, όσο και το ίδιο το νομικό πρόσωπο που προκηρύσσει τον σχετικό διαγωνισμό, το οποίο υποχρεούται εφεξής και μέχρι τέλους της διαδικασίας του διαγωνισμού να εφαρμόζει τα όσα ορίζονται σε αυτή (βλ. ενδεικτικά Πράξεις VI Τμήματος ΕΛΣυν 181/2006, 31/2003, 105/2003, 294/2010, 224, 78/2007, 19/2005 κ.ά.). Ταυτόχρονα, επιβάλλεται να προσδιορίζονται επακριβώς σε αυτήν τα προς συμμετοχή στον διαγωνισμό απαιτούμενα προσόντα και τα υποβλητέα, κατά την κατάθεση της προσφοράς δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία. Άλλωστε, η αρχή της δεσμευτικότητας της διακήρυξης κατοχυρώνεται και στο ενωσιακό δίκαιο, αφού κάθε απόκλιση από τους όρους αυτής αποτελεί παραβίαση της αρχής της ισότητας των διαγωνιζομένων (βλ. Πράξη VI Τμήματος ΕΛΣυν 70/2006). Σκοπός της ενιαίας εφαρμογής των όρων της διακήρυξης και της τήρησης των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, είναι η διαμόρφωση ενός ασφαλούς δικαιικού πλαισίου, εντός του οποίου θα διεξαχθεί ο διαγωνισμός και η αποφυγή αδικαιολόγητων αιφνιδιασμών των εν δυνάμει υποψηφίων, οι οποίοι σε κάθε στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας θα εκκινούν από μία κοινή αφετηρία, θα γνωρίζουν εκ των προτέρων ασφαλώς και με ακρίβεια τις προβλεπόμενες διαδικασίες και θα έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Όπως, δε, πάγια γίνεται δεκτό, οι αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης στους δημόσιους διαγωνισμούς επιτάσσουν στις αναθέτουσες αρχές να

διατυπώνουν τους όρους διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης στην προκήρυξη του διαγωνισμού με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία, κατά τρόπο ώστε αφενός να παρέχουν σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και επιδεικνύοντες τη συνήθη επιμέλεια διαγωνιζομένους τη δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενο των όρων αυτών και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο, αφετέρου, να καθιστούν δυνατό τον αποτελεσματικό έλεγχο του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα τιθέμενα κριτήρια (Ε.Σ Κλ.Ε 157/2017, Τμ. VI 2452/2012, 1643/2014, 6869/2015, 261/2017, βλ. και ΔΕΚ απόφαση της 18.10.2001, C-19/2000, SIAC Construcion Ltd, σκέψεις 41 έως 44, απόφαση της 29.4.2004, C-496/1999 Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta, σκέψη 111, απόφαση της 10.5.2012, C-368/10, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών σκ. 109 επ.). Άλλωστε, όπως παγίως έχει κριθεί, η αρχή της ίσης μεταχείρισεως και η υποχρέωση διαφάνειας απαγορεύουν στην αναθέτουσα αρχή να απορρίψει προσφορά στηριζόμενη σε λόγους οι οποίοι δεν προβλέπονται στην οικεία προκήρυξη (βλ., C-278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL ECLI:EU:C:2015:228, σκ. 28, και απόφαση Medipac—Καζαντζίδης, C-6/05, EU:C:2007:337, σκέψη 54).

**12.** Με τον πρώτο λόγο η προσφεύγουσα στρέφεται κατά της οικονομικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας και ισχυρίζεται ότι εσφαλμένα αυτή έγινε αποδεκτή, καθώς έχει καταρτισθεί κατά παραβίαση του όρου 2.4.4. της διακήρυξης και συγκεκριμένα δεν έχει ορισθεί ο επιλεγόμενος τρόπος πληρωμής. Επί του παραπάνω λόγου προσφυγής μετά τη μελέτη του φακέλου της υπόθεσης γίνονται δεκτά τα εξής:

**13.** Στον όρο 2.4.4 της Διακήρυξης με τίτλο «Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά»/Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών» ορίζεται ότι: *«(...) Στην οικονομική προσφορά θα πρέπει να επιλέγεται με σαφήνεια ένας από τους τρόπους πληρωμής που περιγράφονται στην παρ. (5.1) της παρούσας διακήρυξης».* Επίσης, στον όρο 5.1 με τίτλο «Τρόπος Πληρωμής» προβλέπεται ότι *«5.1.1. Η πληρωμή του αναδόχου θα πραγματοποιηθεί με τον πιο κάτω τρόπο: Θα λαμβάνουν χώρα τμηματικές πληρωμές κατόπιν οριστικής παραλαβής των υπηρεσιών σύμφωνα με τις τμηματικές προθεσμίες (όπως αυτές ορίζονται στην Ε.Σ.Υ.). Σε διαφορετική περίπτωση οι τμηματικές πληρωμές θα είναι ανά ημερολογιακό μήνα. Ειδικά για την πρώτη και την τελευταία πληρωμή μπορεί να υπάρξει διάστημα μικρότερο του μηνός. Η πληρωμή του συμβατικού τιμήματος θα γίνεται με την προσκόμιση των νομίμων παραστατικών και δικαιολογητικών που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 200 παρ. 5 του ν. 4412/2016, καθώς και κάθε άλλου δικαιολογητικού που τυχόν ήθελε ζητηθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες που διενεργούν τον έλεγχο και την πληρωμή».*

**14.** Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η προσφορά της παρεμβαίνουσας είναι απορριπτέα για το λόγο ότι δεν δηλώνεται σε κανένα σημείο της προσφοράς της ο τρόπος πληρωμής που επιλέγει και ειδικότερα δεν προκύπτει εάν η παρεμβαίνουσα επιλέγει να πληρωθεί με τμηματικές πληρωμές κατόπιν οριστικής παραλαβής των υπηρεσιών σύμφωνα με τις τμηματικές προθεσμίες (όπως αυτές ορίζονται στην Ε.Σ.Υ.) ή με τμηματικές πληρωμές ανά ημερολογιακό μήνα. Η παρεμβαίνουσα και η αναθέτουσα αρχή δεν αμφισβητούν το παραπάνω γεγονός, ωστόσο αντιτάσσουν ότι δεν υπήρχε υποχρέωση των συμμετεχόντων να δηλώσουν τον επιλεγόμενο τρόπο πληρωμής, καθώς από τον όρο 5.1.1 της διακήρυξης προκύπτει ότι ο τρόπος πληρωμής είναι ένας, ήτοι οι τμηματικές πληρωμές. Το δε γεγονός ότι οι τμηματικές πληρωμές μπορούν να λαμβάνουν χώρα είτε κατόπιν οριστικής

παραλαβής των υπηρεσιών είτε ανά ημερολογιακό μήνα δεν διαφοροποιεί τα παραπάνω, σύμφωνα με τα όσα ισχυρίζεται η παρεμβαίνουσα και η αναθέτουσα αρχή, καθώς δεν αναιρεί τον χαρακτήρα του μοναδικού προβλεπόμενου τρόπου πληρωμής, δηλαδή τις τμηματικές πληρωμές. Ο ισχυρισμός αυτός συνάδει με τους συστηματικά ερμηνευόμενους προαναφερόμενους όρους της διακήρυξης. Και αυτό γιατί, αν και στον όρο 2.4.4 ορίζεται ότι οι συμμετέχοντες θα πρέπει να επιλέξουν τρόπο πληρωμής παραπέμποντας σε αυτούς που προβλέπονται στον όρο 5.1, οι εκεί προβλεπόμενοι τρόποι πληρωμής φέρουν το κοινό χαρακτηριστικό της τμηματικής πληρωμής διαιρούμενοι σε δύο υποκατηγορίες, ήτοι τις πληρωμές κατόπιν οριστικής παραλαβής των υπηρεσιών ή τις πληρωμές ανά ημερολογιακό μήνα. Επομένως, αβάσιμα η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η προσφορά της παρεμβαίνουσας είναι πλημμελής στο μέτρο που δεν έχει περιλάβει ρητή δήλωση περί του επιλεγόμενου τόπου πληρωμής, καθώς από τη συστηματική ερμηνεία των όρων 2.4.4 και 5.1 της Διακήρυξης προκύπτει ότι η επιλογή τρόπου πληρωμής είναι στην ουσία άνευ αντικειμένου, καθώς σε όλες τις περιπτώσεις ο μόνος προβλεπόμενος τρόπος πληρωμής είναι οι τμηματικές πληρωμές και άρα οποιαδήποτε δήλωση εκ μέρους των συμμετεχόντων θα είχε αυτό το περιεχόμενο. Συνεπώς, ο πρώτος λόγος προσφυγής απορρίπτεται ως αβάσιμος.

**15.** Με το δεύτερο λόγο η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι εσφαλμένα κρίθηκε αποδεκτή η προσφορά της παρεμβαίνουσας, αν και απέτυχε να αποδείξει το είδος και το χρόνο εμπειρίας των μηχανικών, που πρόκειται να απασχολήσει. Επί του παραπάνω λόγου προσφυγής λεκτέα τα εξής: Στον όρο 2.2.6 της διακήρυξης με τίτλο «Τεχνική και Επαγγελματική ικανότητα» προβλέπεται ότι: *«(....) β) Ο διαγωνιζόμενος οφείλει να διαθέτει έμπειρο και επαρκές από πλευράς αριθμού ατόμων διευθυντικό και επιστημονικό προσωπικό, το οποίο θα είναι υπεύθυνο για τον συντονισμό του τεχνικού προσωπικού για την εκτέλεση των εργασιών και τον έλεγχο και την εξασφάλιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών, ώστε αυτές να παρασχεθούν έντεχνα και*

εμπρόθεσμα, χωρίς να δημιουργηθούν προβλήματα στη συνολική εκτέλεση της σύμβασης. Στο προσωπικό αυτό θα περιλαμβάνονται κατ' ελάχιστο: - Έναν Διπλωματούχο ή Πτυχιούχο Μηχανικό, ο οποίος θα απασχολείται καθημερινά επιτόπου, με χρόνο από κτήσεως πτυχίου τουλάχιστον τρία (3) έτη, και έναν (1) τουλάχιστον Διπλωματούχο ή απόφοιτο Τ.Ε.Ι. Μηχανικό σε σχετικό αντικείμενο ως αντικαταστάτη, οι οποίοι θα έχουν 12μηννη ή και πλέον εμπειρία σε ανάλογη θέση (εργοταξίαρχη, βοηθού εργοταξίαρχη η/και επικεφαλής συνεργείων) σε σύμβαση/εις έργου/ων ή παροχής υπηρεσιών του δημοσίου ή/και ιδιωτικών φορέων καθώς και 12μηννη ή και πλέον εμπειρία, σε εργασίες οιασδήποτε φύσεως οι οποίες εκτελούνται επί οδικού δικτύου». Επίσης, στον όρο 2.2.9.2 - Β.4 της διακήρυξης ορίζεται ότι: «Για την απόδειξη της τεχνικής ικανότητας της παραγράφου 2.2.6 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν: β) Τα στοιχεία των μηχανικών σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 2.2.6. της παρούσας. Στον πίνακα θα αναγράφεται κατ' ελάχιστο: -Ονοματεπώνυμο, Τίτλοι σπουδών, Είδος και αριθμός άδειας άσκησης επαγγέλματος ή/και βεβαίωση αναγγελίας από τις οικείες Δ/νσεις Ανάπτυξης της Περιφέρειας κατά περίπτωση και όπου απαιτείται, Είδος και αριθμός επαγγελματικής άδειας όπου απαιτείται. - Είδος και χρόνος της εμπειρίας. Σημειώνεται ότι όλα τα ανωτέρω θα πρέπει να είναι σε απόλυτη συμφωνία με τα δηλωθέντα στο ΕΕΕΣ κατά το πρώτο στάδιο του διαγωνισμού. Σε περίπτωση οιασδήποτε διαφοροποίησης αυτή θα πρέπει να είναι πλήρως αιτιολογημένη και το άτομο που θα προταθεί θα πρέπει να είναι τουλάχιστον ίσων προσόντων με αυτό το οποίο θα υποκαταστήσει (...)).».

**16.** Η παρεμβαίνουσα κατέθεσε ως δικαιολογητικό συμμετοχής το αρχείο με την ονομασία «espd-response-v2....\_s.pdf», το οποίο αποτελεί το ΕΕΕΣ για τη συμμετοχή της στο διαγωνισμό. Στο Μέρος IV του ΕΕΕΣ και στο πεδίο «Τίτλοι σπουδών και επαγγελματικών προσόντων» η παρεμβαίνουσα δήλωσε τα εξής: «..., ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΣ ΜΗΧ. (ΜΕΚ ...), ..., ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧ. (ΜΕΚ ...), ..., ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΣ ΜΗΧ. (ΜΕΚ ...). Ο οικονομικός φορέας ...

συμμορφώνεται με Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας σύμφωνα με τις απαιτήσεις του προτύπου ISO 9001, το Σύστημα διαχείρισης και Υγιεινής σύμφωνα με το πρότυπο ISO 45001:2018, Σύστημα Περιβαλλοντικής και Ενεργειακής Διαχείρισης σύμφωνα με το πρότυπο Περιβαλλοντικής Διαχείρισης ISO 14001, Σύστημα Διαχείρισης οδικής ασφάλειας ISO 39001, Σύστημα Επιχειρησιακής Συνέχειας σύμφωνα με το πρότυπο ISO 22301». Επίσης, ως δικαιολογητικό κατακύρωσης, για την απόδειξη των παραπάνω δηλωθέντων κατέθεσε το αρχείο με την ονομασία «ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ.pdf» στο οποίο περιλαμβάνεται Πίνακας των μηχανικών που θα απασχοληθούν, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον όρο 2.2.9.2. Β4 της διακήρυξης. Στον παραπάνω Πίνακα καταγράφεται για τον κάθε Μηχανικό, το ονοματεπώνυμο, ο τίτλος σπουδών που διαθέτει, ο αριθμός αδείας άσκησης επαγγέλματος, ο αριθμός επαγγελματικής άδειας και η εμπειρία.

17. Η προσφεύγουσα προβάλλει ότι στον παραπάνω Πίνακα δεν γίνεται καμία αναφορά στο είδος της εμπειρίας των μηχανικών καθώς και στο χρόνο που διήρκεσε αυτή, ισχυρισμός ο οποίος θα πρέπει να απορριφθεί κατά το πρώτο σκέλος του. Και αυτό γιατί στον οικείο Πίνακα αναφέρεται για τον κ. ... εμπειρία στα ηλεκτρομηχανολογικά Δ, για τον κ. ... εμπειρία στην κατηγορία υδραυλικά Δ και για τον κ. ... στην κατηγορία υδραυλικά Γ'. Σχετικά με την απόδειξη του χρόνου διάρκειας της δηλούμενης εμπειρίας των μηχανικών, για τον οποίο πράγματι δεν γίνεται ρητή αναφορά στον Παραπάνω Πίνακα, η αναθέτουσα αρχή αντιτάσσει ότι η υποχρέωση αυτή της παρεμβαίνουσας καλύφθηκε με την δήλωση του αριθμού επαγγελματικής άδειας των μηχανικών, επικαλούμενη τα οριζόμενα στο άρθρο 13 του πδ 71/2019, κατά τα οποία: «1.α. Η εξέλιξη από βαθμίδα σε βαθμίδα για όλες τις κατηγορίες έργων και εξειδικευμένων εργασιών γίνεται με βάση την αποκτηθείσα εμπειρία και τον χρόνο παραμονής σε κάθε βαθμίδα. γ. Όσον αφορά στον ελάχιστο χρόνο παραμονής σε βαθμίδα των φυσικών προσώπων της παρ. 6α του άρθρου 12, αυτός ορίζεται ως εξής: τρία (3) χρόνια σε κατασκευή/συντήρηση

κατά τη λειτουργία έργου, ή έξι (6) χρόνια σε επίβλεψη/εποπτεία σε Προϊσταμένη Αρχή/διοίκηση - διαχείριση/λειτουργία έργου, ή πέντε (5) χρόνια σε επίβλεψη/εποπτεία σε Προϊσταμένη Αρχή/διοίκηση - διαχείριση/λειτουργία έργου και απόκτηση μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών διάρκειας κατ' ελάχιστο 1 έτους σε συναφές αντικείμενο. Για την αναγωγή των ετών κατασκευής/επίβλεψης εναλλασσόμενης εμπειρίας ισχύει, αντίστοιχα, η αναλογία 1/2 των συνολικών απαιτήσεων. Ειδικά για την εξέλιξη από τη Γ' στη Δ' βαθμίδα για όλες τις κατηγορίες έργων και εξειδικευμένων εργασιών απαιτείται ελάχιστος χρόνος παραμονής τρία (3) χρόνια και αντίστοιχη εμπειρία σε κατασκευή, η οποία δεν μπορεί να αναπληρωθεί με άλλου είδους εμπειρία». Με βάση δηλαδή το περιεχόμενο της παραπάνω διάταξης και τα όσα η Παρεμβαίνουσα δήλωσε στον οικείο Πίνακα, η αναθέτουσα αρχή, όπως αναφέρει στη συμπληρωματική αιτιολογία που παραθέτει με τις απόψεις της, συνάγει ότι «στη στήλη του προσκομιζόμενου καταλόγου με τίτλο «Εμπειρία», αναγράφεται η κατηγορία έργων και η βαθμίδα σε κάθε κατηγορία βάσει του Μητρώου Εμπειρίας Κατασκευαστών (Μ.Ε.Κ.). Συνεπώς, βάσει των προπαρατεθέντων άρθρων του π.δ. 71/2019, προκύπτει σαφώς το είδος και ο χρόνος εμπειρίας των μηχανικών, βάσει της κατάταξής τους σε συγκεκριμένες κατηγορίες και βαθμίδες. Αναλυτικότερα, από την κατάταξη στην κατηγορία ΟΔΟΠΟΙΙΑ προκύπτει σαφώς το είδος της εμπειρίας που διαθέτουν, ήτοι σε εργασίες οιασδήποτε φύσεως οι οποίες εκτελούνται επί οδικού δικτύου. Αντίστοιχα, από την κατάταξη στις βαθμίδες Γ και Δ της συγκεκριμένης κατηγορίας, προκύπτει σαφώς ο χρόνος της εμπειρίας τους. Και τούτο διότι, για την κατάταξη φυσικού προσώπου, Διπλωματούχου Μηχανικού Πολυτεχνικών Σχολών Ιδρυμάτων του Πανεπιστημιακού Τομέα της Ανώτατης Εκπαίδευσης ή ισότιμης σχολής της αλλοδαπής, που είναι μέλη του Τ.Ε.Ε., ή κατόχου τίτλων σπουδών ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος πανεπιστημιακού τομέα της ημεδαπής ή ισότιμου της αλλοδαπής που έχει άδεια άσκησης επαγγέλματος του οικείου επιμελητηρίου επαγγελματικού συλλόγου, στη βαθμίδα Γ για όλες τις κατηγορίες έργων απαιτείται εμπειρία

τουλάχιστον έξι (6) ετών σε κατασκευή/συντήρηση κατά τη λειτουργία έργου, ή δώδεκα (12) ετών σε επίβλεψη/εποπτεία σε Προϊσταμένη Αρχή/διοίκηση - διαχείριση/λειτουργία έργου, ή πέντε (10) ετών σε επίβλεψη/εποπτεία σε Προϊσταμένη Αρχή/διοίκηση - διαχείριση/λειτουργία έργου και απόκτηση μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών διάρκειας κατ' ελάχιστο 1 έτους σε συναφές αντικείμενο, ή σε περίπτωση εναλλασσόμενης εμπειρίας ισχύει, αντίστοιχα, η αναλογία 1/2 των συνολικών απαιτήσεων. Ειδικά, δε, για την εξέλιξη των ως άνω προσώπων από τη Γ' στη Δ' βαθμίδα για όλες τις κατηγορίες έργων και εξειδικευμένων εργασιών απαιτείται ελάχιστος χρόνος παραμονής τρία (3) χρόνια και αντίστοιχη εμπειρία σε κατασκευή, η οποία δεν μπορεί να αναπληρωθεί με άλλου είδους εμπειρία. Συνεπώς, για την κατάταξη στη βαθμίδα Δ' απαιτείται, πλέον των ανωτέρω, τρία έτη εμπειρίας σε κατασκευή. Συνεπώς, ο Πολιτικός Μηχανικός ..., ο οποίος έχει καταταχθεί στις εξής κατηγορίες και βαθμίδες του Μ.Ε.Κ.: ΟΔΟΠΟΙΙΑ Δ, ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ Γ, ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ Δ, ΛΙΜΕΝΙΚΑ Α και ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ – ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΑ Α, καλύπτει πλήρως τις απαιτήσεις της Διακήρυξης. Ακολούθως, ο Τοπογράφος Μηχανικός ..., ο οποίος έχει καταταχθεί στις εξής κατηγορίες και βαθμίδες του Μ.Ε.Κ.: ΟΔΟΠΟΙΙΑ Γ, ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ Γ, ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ Γ και ΛΙΜΕΝΙΚΑ Α, καλύπτει, επίσης, τις απαιτήσεις της Διακήρυξης. Με τη συμμετοχή των δύο ανωτέρω μηχανικών στην εκτέλεση της υπόψη σύμβασης, πληρείται, συνεπώς, το κριτήριο τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας του άρθρου 2.2.6 β) της Διακήρυξης». Η παραπάνω αιτιολογία της αναθέτουσας αρχής σχετικά με την αποδοχή της προσφοράς της παρεμβαίνουσας είναι επαρκής, πλην όμως δεν αναιρεί το γεγονός ότι στον οικείο Πίνακα προκύπτει μεν ο διανυθείς χρόνος εμπειρίας των μηχανικών από τον συνδυασμό της εγγραφής αυτών στο ΜΕΚ και της βαθμίδας της κάθε κατηγορίας που ανήκουν οι μηχανικοί, ωστόσο δεν υπάρχει ρητή αναφορά του απαιτούμενου από τη Διακήρυξη στοιχείου της διάρκειας της εμπειρίας. Κατά συνέπεια, ο υπό κρίση λόγος προσφυγής θα πρέπει να γίνει δεκτός, στο μέτρο που με αυτόν προβάλλεται η μη ρητή αναφορά και απόδειξη του χρόνου εμπειρίας των

απασχολούμενων μηχανικών κατά το στάδιο της υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης της παρεμβαίνουσας σε πλήρη στοίχιση με τον όρο 2.2.9.2 Β4 της Διακήρυξης. Ωστόσο, δεδομένης της καταρχήν «έμμεσης» απόδειξης του χρόνου εμπειρίας των μηχανικών, τα δικαιολογητικά κατακύρωσης της παρεμβαίνουσας μπορούν νόμιμα να συμπληρωθούν κατά τη διαδικασία που ορίζει τον αρ. 103 του ν. 4412/2016 και η υπόθεση θα πρέπει να αναπεμφθεί στην αναθέτουσα αρχή για την άσκηση της σχετικής αρμοδιότητάς της.

**18.** Με τον τρίτο λόγο η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η προσφορά της παρεμβαίνουσας θα έπρεπε να απορριφθεί για το λόγο ότι δεν αποδείχθηκε η προηγούμενη εκτέλεση συμβάσεων συναφών εργασιών καθαρισμού ή/και συντήρησης ή/και κατασκευής φρεατίων υδροσυλλογής, συνολικού προϋπολογισμού 1.000.000,00 ευρώ. Επί του παραπάνω λόγου προσφυγής γίνονται δεκτά τα εξής: Στον όρο 2.2.6 «Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα» της επίμαχης διακήρυξης ορίζεται ότι «Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς απαιτείται κατά τη διάρκεια της τελευταίας τριετίας προ της δημοσίευσης της διακήρυξης να έχουν εκτελέσει ή να εκτελούν συμβάσεις με ιδιωτικούς ή δημόσιους φορείς που αφορούν παρόμοιες εργασίες καθαρισμού ή/και συντήρησης ή/και κατασκευής φρεατίων υδροσυλλογής, συνολικού προϋπολογισμού 1.000.000,00€. Στις εργασίες θα πρέπει επί ποινή αποκλεισμού να συμπεριλαμβάνονται και εργασίες άμεσης αντιμετώπισης επείγουσών καταστάσεων σε οδικό δίκτυο». Επίσης, στον όρο 2.2.9.2 – Β4 ορίζεται σχετικά ότι «Για την απόδειξη της τεχνικής ικανότητας της παραγράφου 2.2.6 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν: α) Κατάλογο των συμβάσεων, που εκτελέστηκαν την τελευταία τριετία προ της δημοσίευσης της διακήρυξης από το μεμονωμένο διαγωνιζόμενο ή από τουλάχιστον ένα εκ των μελών σε περίπτωση κοινοπραξίας ή ένωσης και αφορούσαν εργασίες καθαρισμού ή/και συντήρησης ή/και κατασκευής φρεατίων υδροσυλλογής. Στις

εργασίες θα συμπεριλαμβάνονται και εργασίες ή υπηρεσίες άμεσης αντιμετώπισης επείγουσών καταστάσεων σε οδικό δίκτυο. Στον κατάλογο (πλέον των ανωτέρω εργασιών) θα αναφέρονται λεπτομερώς και ο τίτλος των αντίστοιχων συμβάσεων μέρος των οποίων αποτελούν οι εν λόγω εργασίες, η χρονική διάρκεια (ημερομηνία αρχής και τυχόν περαίωσης της σύμβασης), ο Εργοδότης (δημόσιος ή ιδιωτικός Φορέας) και ο Ανάδοχος της σύμβασης. Ο διαγωνιζόμενος οφείλει να προσκομίσει αναλυτικό κατάλογο των συμβάσεων (περαιωμένων και μη) με συνημμένα απλά φωτοαντίγραφα αυτών και σε περίπτωση ύπαρξης και μη περαιωμένων συμβάσεων, αναλυτικό κατάλογο τιμολογίων ή λογαριασμών με συνημμένα απλά φωτοαντίγραφα αυτών από τα οποία να τεκμαίρεται ότι σε αυτές περιλαμβάνονται και συμβάσεις παρόμοιων εργασιών».

**19.** Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η παραπάνω απαίτηση του όρου 2.2.6 της Διακήρυξης έχει την έννοια ότι αρκεί η εμπειρία που έχει αποκτηθεί από συμβάσεις οι οποίες δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί, πλην όμως, έχουν αποδεδειγμένα εκτελεστεί εργασίες παρόμοιες με το αντικείμενο της σύμβαση ύψους τουλάχιστον 1.000.000€. Περαιτέρω, ισχυρίζεται ότι είναι αδιάφορο το τίμημα της σύμβασης, δεδομένου ότι κρίσιμες είναι μόνο οι εκτελεσθείσες εργασίες. Με τα παραπάνω η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η προσφορά της παρεμβαίνουσας θα έπρεπε να απορριφθεί, καθώς με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης η τελευταία κατέθεσε τα αρχεία «ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΡΓΩΝ.pdf» και «ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ.pdf», από τα οποία προκύπτει η ανάληψη σύμβασης παροχής συναφών υπηρεσιών προϋπολογισμού 3.090.158,84 ευρώ για το διάστημα 31.03.2022 έως 31.03.2025 και η πληρωμή εργασιών στο πλαίσιο της εκτέλεσης της παραπάνω σύμβασης συνολικού ύψους 524.264,13 ευρώ, ποσό το οποίο υπολείπεται του, κατά τα προβαλλόμενα, κρίσιμου ποσού του 1.000.000,00 ευρώ. Ο παραπάνω ισχυρισμός ωστόσο δεν είναι βάσιμος και αυτό γιατί, σε αντίθεση με τα όσα υποστηρίζει η προσφεύγουσα, η διακήρυξη επιτρέπει ρητά για την απόδειξη της

απαιτούμενης προηγούμενης συναφούς εμπειρίας να επικαλεστούν οι συμμετέχοντες περαιωμένες ή μη συμβάσεις, το δε ποσό του 1.000.000,00 ευρώ αφορά τον **προϋπολογισμό** της σύμβασης και ως εκ τούτου δεν μπορεί να συγχέεται με τις τυχόν ενδιάμεσες πληρωμές προ της ολοκλήρωσης της εκτέλεσης της σύμβασης. Μάλιστα, κατά τη ρητή διατύπωση της διακήρυξης, σε περίπτωση επίκλησης μη περαιωμένης σύμβασης απαιτείται η κατάθεση αναλυτικού καταλόγου τιμολογίων ή λογαριασμών για την απόδειξη του γεγονότος ότι σε αυτά περιλαμβάνονται παρόμοιες εργασίες, όντως αδιάφορου του ύψους αυτών. Εξάλλου, από τη διακήρυξη απαιτείται ο συνολικός προϋπολογισμός της ανατεθείσας σύμβασης (ή των τυχόν περισσότερων συμβάσεων) να είναι τουλάχιστον 1.000.000,00 ευρώ, ποσό το οποίο υπερκαλύπτεται στην προκειμένη περίπτωση, εφόσον η υπό εκτέλεση σύμβαση που επικαλείται η παρεμβαίνουσα και έχει συναφθεί με την ..., έχει προϋπολογισμό 3.090.158,84 ευρώ. Επομένως, ο υπό κρίση τρίτος λόγος προσφυγής απορρίπτεται ως αβάσιμος.

**20.** Με τον τέταρτο λόγο η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η προσφορά της παρεμβαίνουσας είναι απορριπτέα, καθώς δεν απέδειξε την πλήρωση του κριτηρίου περί καταλληλότητας για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας. Σχετικά με τα κριτήρια επαγγελματικής καταλληλότητας η επίμαχη διακήρυξη στον όρο 2.2.4 ορίζει ότι *«Οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης απαιτείται να ασκούν δραστηριότητα **συναφή** με το αντικείμενο της σύμβασης ήτοι με καθαρισμό ή συντήρηση ή κατασκευή φρεατίων υδροσυλλογής ομβρίων και συνδετηρίων αγωγών»*. Επιπλέον, στον όρο 2.2.9.2 - Β.2 της διακήρυξης προβλέπεται ότι: *«Για την απόδειξη της απαίτησης του άρθρου 2.2.4. (απόδειξη καταλληλότητας για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας) προσκομίζουν πιστοποιητικό/βεβαίωση του οικείου επαγγελματικού (ή εμπορικού) μητρώου του κράτους εγκατάστασης. Οι οικονομικοί φορείς που*

*είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης προσκομίζουν πιστοποιητικό/βεβαίωση του αντίστοιχου επαγγελματικού (ή εμπορικού) μητρώου του ΠαραρτήματοςΧΙ του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016, με το οποίο πιστοποιείται αφενός η εγγραφή τους σε αυτό και αφετέρου το ειδικό επάγγελμά τους (...)*».

**21.** Η παρεμβαίνουσα κατέθεσε με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης το αρχείο με την ονομασία «ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ... 30 12 2022.pdf», το οποίο κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας δεν αποδεικνύει τη συνδρομή των απαιτήσεων του αρ. 2.2.4, καθώς καμία από τις δραστηριότητες που αναφέρονται σε αυτό και ασκεί η παρεμβαίνουσα δεν είναι συναφής με το αντικείμενο της σύμβασης, ήτοι με τον καθαρισμό, τη συντήρηση ή την κατασκευή φρεατίων υδροσυλλογής ομβρίων και συνδετηρίων αγωγών. Ο παραπάνω ισχυρισμός ωστόσο δεν ευσταθεί. Και αυτό γιατί κατά τη ρητή διατύπωση του όρου 2.2.4 της Διακήρυξης απαιτείται η άσκηση δραστηριότητας **συναφούς** με το αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης και **όχι ταυτόσημης**, την οποία μάλιστα η παρεμβαίνουσα αποδεικνύει ότι διαθέτει, καθώς στο οικείο Πιστοποιητικό του ... αναφέρονται μεταξύ άλλων και οι δραστηριότητες «ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΠΟΦΡΑΞΕΩΣ ΦΡΕΑΤΙΩΝ ΚΑΙ ΆΛΛΩΝ ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ», «ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΤΑΓΑΝΩΣΗΣ», «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΛΙΜΕΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ», οι οποίες είναι συναφείς με την επίμαχη. Κατά συνέπεια, ο υπό κρίση τέταρτος λόγος απορρίπτεται ως αβάσιμος.

**22.** Κατόπιν των παραπάνω σκέψεων, η υπό κρίση προδικαστική προσφυγή θα πρέπει να γίνει δεκτή κατά το σκεπτικό και να επιστραφεί το κατατεθέν παράβολο.

**Για τους λόγους αυτούς**

1. Δέχεται την προδικαστική προσφυγή κατά το σκεπτικό.
2. Ακυρώνει την προσβαλλόμενη κατά το σκεπτικό.
3. Απορρίπτει την Παρέμβαση.
4. Ορίζει την επιστροφή του καταβληθέντος παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 17 Φεβρουαρίου 2023 και εκδόθηκε στις 9 Μαρτίου 2023 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ**

**Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ**

**ΙΩΑΝΝΗΣ-ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΛΚΙΑΣ**

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ-ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΗΣ**  
**α/α ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΚΑΛΑΝΤΖΗ**